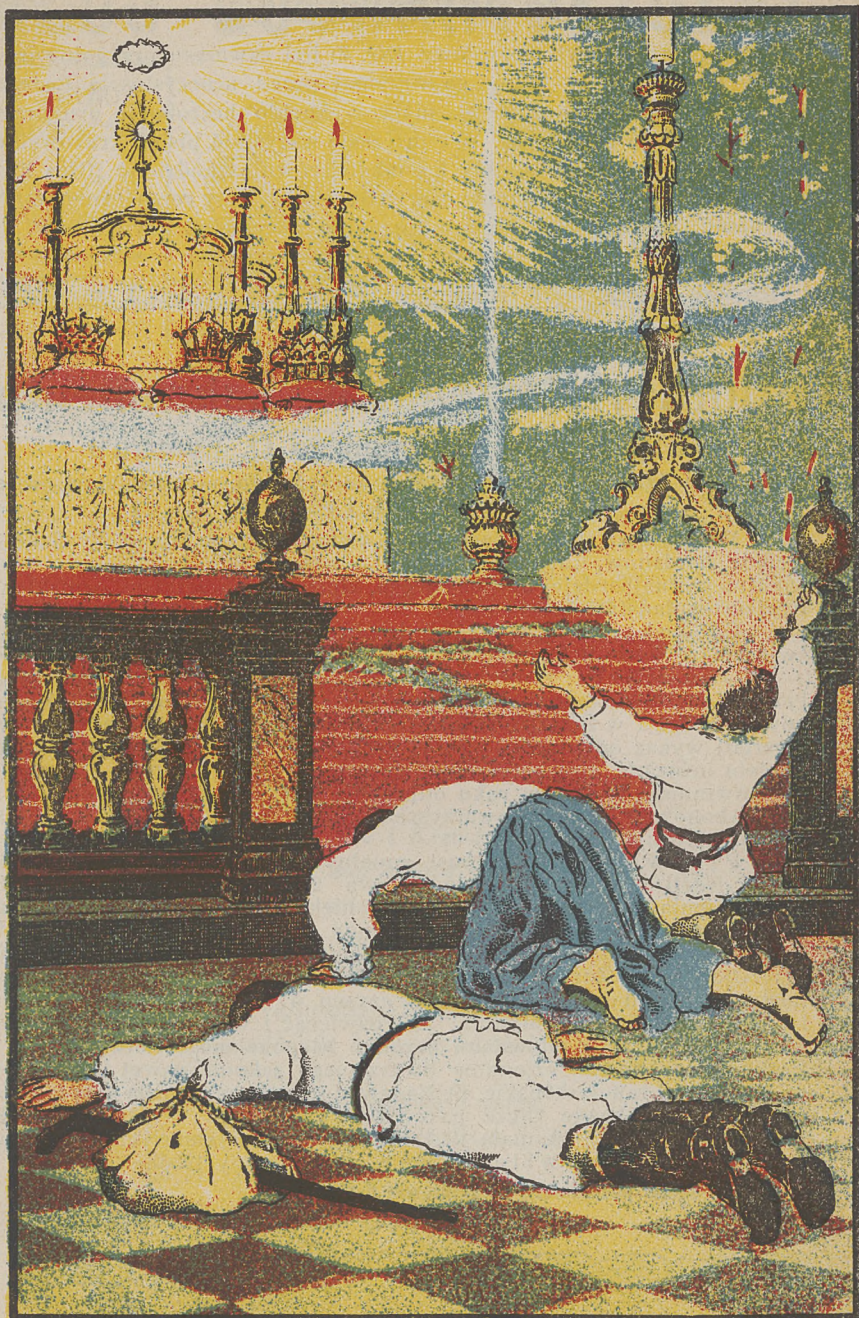

GŁOS EUCHARYSTYCZNY

Obraz malował p. J. M. Krzesz, Kraków.

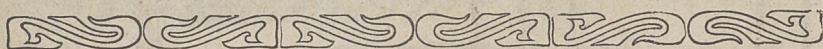
Reprod. za zezwol. Zakł. art. K. Kálman, Budapeszt.

Wydawca i Redaktor: Ks. JÓZEF MAZUREK.
Adres Redakcyi i Administracyi: KRAKÓW, WARSZAWSKA 1.

Od Wydawnictwa.

Niniejszy zeszyt czerwcowy (Nr. 6) był zawczasu przygotowany. Każdy z Czytelników byłby go otrzymał przed uroczystością Bożego Ciała. Niestety, nagle dnia 23. maja wybuchło bezrobocie drukarzy, które trwało do 2. czerwca. W tym czasie wszystkie pisma krakowskie przestały wychodzić. Wspólny los musiał również podzielić „Głos Eucharystyczny”. Dlatego numer czerwcowy wysyłamy ze znacznym opóźnieniem. O tem zawiadamiamy uprzejmie wszystkich Czytelników.

Stowarzyszenie kapłańskie Adoracyi Przenajśw. Sakramentu

zawiązane przez Czcigodnego O. Eymard'a

Założyciela Zgromadzenia Przenajśw. Sakramentu, potwierdzone przez pap. **Leona XIII. i Piusa X.**

Ma za cel zbliżyć bardziej do Pana Jezusa w Przenajśw. Sakramencie kapłanów, „Jego przyjaciół” — ożywić ich stosunek do tego Sakramentu najbardziej uświęcającego, który jest początkiem, ogniskiem i celem kapłaństwa katolickiego.

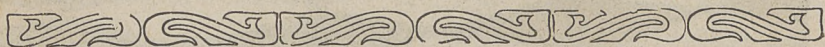
Członkiem może zostać każdy kapłan lub kleryk wyższych święceń (w Stanach Zjednoczonych także klerik minorysta).

O b o w i ą z k i: 1) odbywać godzinę adoracyi raz na tydzień przed Przenajświętszym Sakramentem (nie koniecznie klęcząc, chorzy i słabowici mogą i w domu); 2) odsyłać co miesiąc (lub przynajmniej co kwartał) wykaz odbytych adoracyi do dyrektora dyecezyalnego. Ma to na celu uchronić stowarzyszenie od zastoju i przypomnieć członkom ich powinność. 3) Raz w roku odprawić Mszę św. za zmarłych członków. Abonować organ Stowarzyszenia; jest nim dla Polaków „Głos Eucharystyczny”.

P r z y w i l e j e: 1) odpust zupełny za każdą godzinę adoracyi, nawet, jeżeli się codziennie ją odbywa 2) Odpust zupełny w dzień przystąpienia do stowarzyszenia i w niektóre święta. 3) Niezliczona ilość odpustów zwanych „della Stazione del Santissimo Sacramento” każdym razem, gdy się nawiedza Przenajśw. Sakrament i odmówi 6 razy Ojcze nasz, Zdrowaś Marya i Chwała Ojcu i t. d. Wszystkie te odpusty można ofiarować za dusze w czyscu. 4) Antycypować Matutinum i Laudes od g. 1 po południu. 5) Poświęcać i wkładać szkaplerz św. Józefa, poświęcać z odpustami koronki Niepokalanego Poczęcia Matki Boskiej, przyjmować członków do trzeciego zakonu nawet tam, gdzie są klasztory Franciszkańskie. 6) Nadawać różańcom odpusty krzyżackie, t. j. 50 dni za każde Ojcze nasz i Zdrowaś Marya; Wystarczy znak krzyża św. (Pius X, 29. maja 1907). 7) Msze św. za zmarłych członków wszystkie są uprzywilejowane (Pius X, luty 1905).

We spisie pośredniczą dyrektorowie dyecezyalni.

(Ciąg dalszy na 3. str. okładki).

GŁOS EUCHARYSTYCZNY

PISMO
MIESIĘCZNE

DLA
KAPŁANÓW
I WIERNYCH,

POŚWIĘCONE
SZERZENIU CZCI
DLA PRZENAJŚ.
SAKRAMENTU
OŁTARZA.

Wychodzi
z początkiem
każdego
miesiąca.

—
Przedpłata
roczna wynosi:

Koron 5.—
Marek 4.—
Rubli 2.—
Dolar. 1.—

Redakcyja i Administracyja: Kraków, ul. Warszawska 1.

Wydawca i Redaktor: X. Józef Mazurek.

TREŚĆ; Oto Pan nas ubogaca! (wiersz). — Rozmyślanie na dzień Bożego Ciała. — Eucharystya potrzebą Serca P. Jezusa. — Nauka katechizmowa. — Żywot św. Paschalisa. — Książki nadesłane redakcyi. — Kronika. — Przed uroczystością Bożego Ciała. — Z życia Papieża Piusa IX. — Złote myśli.

Oto Pan nas ubogaca!

(Pieśń Eucharystyczna).

Oto Pan nas ubogaca:

Dał nam Ciało Swe i Krew!

Niech się serce doń obraca,

Niech dlań bije wdzięczny śpiew.

Ani ziemia, ni firmament

Większych skarbów niema, nie,

Jak Najświętszy ten Sakrament,

Co miłością ku nam tchnie!

Wszystkie kwiaty, wszystkie zorze

Wszystkich światów, wszystkich nieb —

Nie tak piękne są, o, Boże,

Jak Anielski żywy Chleb!

Ani ziemia, ni firmament...

O Mądrości Jezusowa,
 Któż Cię nie uwielbi, któż ?
 Boska uczta wciąż gotowa
 Dla łaknących kornych dusz !
 Ani ziemia, ni firmament...

Ta Hostyja jest obroną
 Na straszliwy Boski gniew ;
 Gromy kłątwy już nie płoną
 Z błyskawicznych górnych stref.
 Ani ziemia, ni firmament...

Z Panem duch w nas jest bogatszy
 Ponad króle wielkich ziem !
 Gdy w Hostyję człek się patrzy,
 Niebo czuje w sercu swem !
 Ani ziemia, ni firmament...

O, Niebianie, przyjdźcie w goście,
 Z jasných sfer w ziemicy cień ;
 I tę Świątość nad Świątoście
 Czcijmy społem pośród pień !
 Ani ziemia, ni firmament...

Kraków 1917.

Dr. Kazimierz Lubecki.

Rozmyślanie na dzień Bożego Ciała.

(X. Biskupa Dra Ottokara Prohaszki).

To radosne przeświadczenie, że mamy wśród siebie Pana Jezusa rzeczywiście obecnego w Najśw. Sakramencie domaga się osobliwego — święta radości.

Wielki Czwartek nam nie wystarcza. Zbyt przysyłają go bolesne wspomnienia o Męce Pańskiej.

To, co opowiadają Ewangelisci i Paweł święty, — co pierwsze gminy chrześcijańskie wyznawały z bohaterstwem w cieniu katakomb, — co pełne pokornej wiary wieki średnie uwieczniły w swych gotyckich katedrach — to chcemy uczcić odświeżenie.

Jezus jest tu — między nami!

Pobożność nasza winna swym żarem przewyższyć promienie czerwcowego słońca; — a woń naszych westchnień niech się łączy z zapachem polnych kwiatów, które Mu rzucamy pod stopy.

* * *

1) Oto — wielkie ŚWIĘTO WIARY, która święci w tym Sakramencie wspinały tryumf!

Napróżno usiłowano usunąć Zbawiciela, podać Go w niepa-mięć, pogrzebać... Napróżno przekręca się Jego słowa, zaciera Jego obraz... On żyje między nami, jest wśród nas!

„Tu jestem z wami!“

Jest i pozostanie! Ani niewiara, ani niewierność, — ani nie-wdzięczność, ani zapomnienie — nie usuną Go. — Oto Bóg... Chry-stus prawdziwy, Bóg ukryty, tu — jest... powtarzamy przepełnieni radością.

Czujemy to, — przeczuwamy w głębi serca, że tak być musi. Wiemy, że On tu jest w Najśw. Sakramencie, taki bliski, choć tak — oddalony... Nie rozumiemy tego, a odczuwamy tak bardzo. I wiemy, że pozostanie wytrwale mimo wszystko, co musi znosić pod postacią chleba.

Naprawdę wiara obchodzi tu swoje święto, podziwia i rozko-szuje się.

Pełni podziwu unosimy się ku Bogu — jak orły bujające w naj-wyższych regionach niebieskich i rozkoszujące się bezmiarem prze-strzeni. — I jak orzeł rozpościera i pręży z rozkoszą swe skrzydła w słońcu, — tak rozum nasz odpoczywa rozkosznie w posiadaniu prawdy.

Pełni radości i pewności mówimy z drzeniem rozkosznem: wie-rzę, wierzę...

2) Oto — ŚWIĘTO NADZIEI, która przed Najśw. Sakra-mentem wyrasta — do rozmiarów: męstwa i energii!

A tego tak nam potrzeba.

Życie duchowne pozbawione jest ponętnych pobudek, jakimi rozporządza życie światowe, opierające się na psychologii tłumu. Wrażenia, jakie otrzymujemy z zewnątrz wcale nie są zachęcające, — brak nam bardzo zrozumienia i współczucia. — I nieraz opada nas zniechęcenie, pełzną ku nam pokusy: obawy, trwogi, przejmującej troski.

Cała ta nasza niemoc znika, — moc i radość napełnia nas i wzrasta energia nasza, jak tylko zbliżymy się do Najśw. Sakramentu. I znów podnosimy głowę i uczymy się... śpiewać radośnie.

Święta Teresa mawiała, że pokora i męstwo, odwaga — mają jednaką wartość w życiu duchownym. — A pokora i odwaga rosną w nas przez Komunię świętą. — Komunia święta czyni z nas orły i lwy...

„I wezmę ją z rdzenia cedru wysokiego... i wsadzę na górze wysokiej“. (Ezech. XVII, 22). — Pożywamy rdzeń cedrowy i zakładamy mieszkanie nasze na górze, na wyżynach podniosłych uczuć...

3) Oto ŚWIĘTO MIŁOŚCI!

W Najśw. Sakramencie podслуchujemy słowo, akcent, pieśń wzniosłą: miłości.

Miłość jest wspaniałym, królewskim aktem wiary. Gdy wiara dochodzi do pełni swego panowania — wypowiada się w miłości...

Gdzież ona jednak wspanialej króluje niż tu? Gdzież się wypowie lepiej w miłości, jak nie tu, gdzie cieszymy się szczęśliwem posiadaniem Pana Jezusa?

To szczęście posiadania jest już: miłością i pobudza nas do uszczęśliwiania drugich, tak, że naprawdę tchniemy wszędzie: miłość ku Bogu, ku Kościołowi, ku bliźnim.

...Posiadanie Zbawiciela jest wielkiem świętem miłości...

Przedewszystkiem i dlatego, że rodzi potrzebę oddania się, złożenia ofiary, — ten popęd heroiczny, który budzi się w każdym, co dobrze przyjmuje Komunię świętą... W Komunii świętej znaleźć można to mężne, pełne porywu, wspaniałomyślne usposobienie, które nazywamy bohaterstwem Świętych, czy ożywczą, życiodajną siłą duszy.

Eucharystya jest tajemnicą piękności i siły.

Dlatego to Kościół nie starzeje się, lecz zachowuje zawsze jednakie, piękne, młodzieńcze oblicze, — bo posiada Eucharystyę, strzeże Jej i Jej duchem się krzepi.

Tosamo dzieje się z każdą duszą eucharystyczną.

Opracował X. H. Weryński.

Eucharystya potrzebą Serca Jezusa.

Eucharystya jest jakby wspaniałym naddatkiem w dziele naszego odkupienia. Sprawiedliwość Ojca nie wymagała jej; Męka i Kal-

warya wystarczały, by nas z Bogiem po-
jednać i wrota ojco-
wskiego domu nam
otworzyć.

A więc dlaczego
Pan Jezus ustanawia
Eucharystyę?... U-
stanawia Ją dla Sie-
bie, dla zadowolenia
Swego Serca. — Eu-
charystya tak pojęta
jest dziełem Boskiem,
najdroższem; chara-
kterem Jej i naturą
jest dobroć i miłość.

Jezus byłby usta-
nowił Eucharystyę
wtedy nawet, gdy-
byśmy z Niej mało
korzystali, a to dla
trzech powodów:

I. Naprzód dlate-
go, że Zbawiciel był
naszym Bratem, a Eu-

charystya to bratnie uczucie Jego Serca zadawalnia. Żadna miłość nie
jest tak żywą, tak wylewającą się, jak miłość bratnia. Przyjaźń wy-
maga równości, a najprawdziwsza równość istnieje między braćmi.
Dokonałszej, równiejszej miłości nad bratnią miłość Jezusa wyobrazić
sobie nawet nie można. Pismo św. mówi, że dusza Dawida przylgnęła
do duszy Jonaty tak, że obaj byli jakoby jedno. Lecz zjednoczenie
dwojga ludzi nigdy doskonałem być nie może, gdyż w każdym z nich
jest zaród egoizmu i pychy. Inaczej jest z miłością Jezusa. Zbawiciel
kocha nas bezinteresownie.

Czy miłości tej odpowiadamy, czy nie, Jezus ściga nas zawsze miłością Swoją.

O, jak cierpiał Jezus, gdy musiał nas opuścić! Pragnieniem Serca Jego było pozostać z nami i ciągle nam przypominać: „Bratem waszym jestem!” Inne przymioty Jezusa nie mówią nam o Jego przyjaźni: tam jest Dobroczyncą, ówdzie Zbawicielem, tam znów Panem i Sędzią; ale wszystkie te nazwy nie zawierają w sobie słodczy i poufałości przyjaźni.

Lecz Eucharystya gładzi wszelką różnicę; poza świątynią, w świątyni samej są stopnie i godności; tylko u Stołu Jezusa, pierworodnego naszego Brata, my wszyscy braćmi jesteśmy. Toż nie jest dobrze, gdy przy Komunii świętej dusza nasza zajmuje się tylko majestatem, świętością, wielkością Jezusa. W Eucharystyi On jest Bratem naszym, więc zbliżajmy się doń z serdeczną, najtkliwszą miłością, jak brat do brata.

II. Pan Jezus chce nadto mieszkać w pośród nas, gdyż jest naszym Zbawicielem i, jako Zbawca, cieszy się Swojem Zbawcy imieniem i Swemi zwycięstwami. Matka podwójnie kocha dziecię, które od śmierci uratowała. Pan Jezus, któregośmy tyle kosztowali, potrzebował po cierpieniach Kalwaryi pocieszyć się miłością Swą ku nam. On tyle dla nas uczynił i miłuje nas wedle wielkości Swych dla nas cierpień. Nikt nie opuszcza tych, których zbawił. Kto życie swe dla drugich narażał, kocha ich nad życie.

Pan Jezus ma dla nas prawdziwie serce matki. Wolał raczej zostawić Swych Aniołów, niż nas opuścić.

W Najśw. Eucharystyi Jezus nosi jeszcze na Ciele dawne blizny Swoje; one są Jego chwałą i pociechą, bo przypominają Mu ustawicznie Jego dla nas miłość. Prawdziwą też sprawiamy Mu radość, dziękując za dobrodziejstwa i cierpienia Jego. Jednym z celów, dla których Jezus ustanowił Eucharystyę było: iżbyśmy Go pocieszali w Jego boleściach, ubóstwie, wzgardzie i krzyżu. Tak, On pragnie od nas współczucia i żąda, byśmy Mu miłością za miłość oddawali.

III. Wreszcie Pan Jezus pozostaje z nami w Najśw. Sakramencie, bo Ojciec Jego nieskończoną kocha nas miłością, a Zbawiciel pragnie Ojcu Swemu oddawać za nas miłością za miłość.

Niekiedy zapalamy się miłością dla kogoś, którego wcale nie znamy, któregośmy nigdy nie widzieli; serce ciągnie nas do tego,

którego przyjaciel nasz miłuje i, nie znając, kochamy go jedynie dlatego, że drogim jest przyjacielowi naszemu.

Tak się ma z Panem Jezusem. Ojciec miłuje nas, a iż Jezus miłuje Ojca, przeto kocha nas dla Ojca, a pozostając w Najświętszym Sakramencie, miłość tę ustawicznie przypomina. Jest to potrzebą Jego Serca.

Przychodźmy często do stóp Najśw. Sakramentu i dziękujmy za miłość, jaką nam w tej Tajemnicy okazuje.

(Z pism W. O. Eymard'a).

Nauka Katechizmowa.

Msza św. jest ponowieniem ofiary krzyżowej.

Niejeden chrześcijanin-katolik, gdy słyszy opowiadanie o Panu Jezusie, a zwłaszcza o Jego bolesnej śmierci, myśli sobie w sercu: „O gdybym ja był wówczas na górze Kalwaryjskiej, jakżebym się modlił do Pana Jezusa i prosił o łaskę, żebym już Go nigdy, nigdy nie obraził!“ Wielkieby to było szczęście! Ci, którzy byli koło Pana Jezusa, otrzymali od Niego wiele łask. Przypominacie sobie, jak otrzymał w ostatniej chwili życia wielką łaskę od Pana Jezusa łotr na krzyżu, mianowicie łaskę nawrócenia; Pan Jezus przebaczył mu wszystkie grzechy, odpuścił kary; tegosamego dnia poszedł do raju, to jest do nieba. Nawróciło się wówczas także wielu innych żydów i zostali chrześcijanami.

Ofiara krzyżowa już dawno minęła. Cóż uczynił Pan Jezus, abyśmy mogli stać się uczestnikami łask, jakie nam na krzyżu wysłużył? —

W okolicy wielkich miast są zazwyczaj obfite źródła wody zdrowej. W samych wielkich miastach wody zdrowej niema. Co zrobiono, aby sprowadzić do miast tę wodę zdrową, ożywczą? Wybudowano wodociągi. Kosztowało to dużo pracy i pieniędzy. Ale zato mamy w miastach teraz wodę zdrową. W obfitości czerpać ją możemy.

Ofiara krzyżowa — to przeoblite źródło życia. Straconemby było dla nas, gdybyśmy z niego czerpać nie mogli. A ofiara ta odbyła się dawno — 1900 lat blisko. Cóż uczynił Pan Jezus, abyśmy żyjący tak dawno od tego czasu, mogli być przy tej ofierze Pana Jezusa obecnymi i uzyskać dla duszy łaski potrzebne? Pan Jezus wynalazł na to sposób. Uczynił to podczas ostatniej wieczerzy. Przemienił chleb w Ciało, a wino w Krew Przenajświętszą. Powiedział wtenczas Pan Jezus:

„To jest Ciało Moje... To jest kielich Krwi Mojej, która za was i za wielu przelana będzie na odpuszczenie grzechów“. Mówił Pan Jezus, że Ciało Swoje i Krew ofiarować będzie za nas na krzyżu. Ale już przedtem, podczas ostatniej wieczerzy ofiarował Swoje Ciało i Krew Przenajświętszą Bogu Ojcu. W Wielki Piątek złożył Pan Jezus ofiarę sposobem krwawym. A sposobem bezkrwawym ofiarował się Pan Jezus w Wielki Czwartek, to znaczy, że przy ostatniej wieczerzy Pan Jezus nie cierpiał jeszcze, ani Krwi Swojej nie przelewał.

Pan Jezus zarządził, żeby i potem składano Bogu nieustannie tę ofiarę, którą złożył przy ostatniej wieczerzy. Powiedział bowiem, gdy już przemienił chleb i wino w Najśw. Ciało i Krew Swoją: To czyńcie na Moją pamiątkę. Apostołowie więc mieli na pamiątkę Pana Jezusa przemieniać chleb i wino w Najśw. Ciało i Krew i ofiarować je Bogu Ojcu. Z tego powodu, zaraz po Wniebowstąpieniu Pana Jezusa składali Apostołowie codziennie tę świętą ofiarę. Po śmierci Apostołów czynili to samo biskupi i kapłani. Kiedy składają biskupi i kapłani tę świętą ofiarę? Podczas Mszy świętej! Co ofiarują oni podczas Mszy św. Panu Bogu? Najśw. Ciało i Krew Pana Jezusa! Właściwie sam Pan Jezus składa tę ofiarę. Ponieważ jednak Pana Jezusa nie można widzieć, dlatego zastępują Pana Jezusa przy składaniu ofiary Mszy św. biskupi i kapłani. Ale oni są tylko zastępcami Pana Jezusa. W jaki sposób? Przychodzi do domu żebrak, mama daje dziecku kilka centów, by je wręczyło biednemu; któż właściwie dał jałmużnę ubogiemu? Mama! Przez ręce dziecka dała mama tę jałmużnę. Matkę zastąpiło dziecko. Taksamo Pan Jezus ofiaruje Ciało i Krew Swoją przez ręce kapłana. Przez święte słowa, które kapłan wymawia nad chlebem i winem, przemienia Pan Jezus chleb i wino w Najśw. Ciało i Krew Swoją i ofiaruje się Ojcu Swemu Niebieskiemu.

Jak więc matka dała jałmużnę przez ręce dziecka, tak Pan Jezus ofiaruje się przez ręce kapłana. I jak to dziecko dało tę jałmużnę w zastępstwie swojej matki, tak ofiaruje kapłan Mszę świętą w zastępstwie Pana Jezusa.

Że kapłan podczas Mszy św. zastępuje Pana Jezusa, poznać można ze słów, które wymawia w chwili przeistoczenia. Mówi bowiem nad chlebem: „To jest Ciało Moje“, a nad winem: „To jest kielich Krwi Mojej“. Ma wtedy na myśli Ciało i Krew Pana Jezusa. Mówi taksamo jakby mówił Pan Jezus; bo rzeczywiście mówi to Pan Jezus, a kapłan zastępuje tylko Pana Jezusa.

Kiedy teraz porównamy to, co się dzieje podczas Mszy świętej, z tem, co się działo na krzyżu, zobaczymy, że tu i tam działo się to samo. Na krzyżu bowiem ofiarował Pan Jezus Ciało Swoje przez to, że pozwolił je zabić; ofiarował i Krew Swoją, przelewając ją za nas z niezliczonych ran.

Ta tylko jest różnica, że podczas Mszy św. nie widzimy Pana Jezusa w postaci człowieka, bo Pan Jezus przyjął postać chleba i wina; a nadto nie umiera, ani Krwi nie przelewa, bo drugi raz Pan Jezus umrzeć nie może. Nie mogąc jednak na nowo oddać życia Swego na przebłaganie za grzechy nasze, ofiaruje za nas Pan Jezus Swe Ciało niegdyś na Krzyżu umęczone i Krew Swoją Najśw., którą za nas przelał. A czyni to Pan Jezus nie dlatego, by nas na nowo zbawił, nie dlatego, by nam na nowo wyjednać łaski Boże, bo te wysłużył nam już na krzyżu, a wysłużył na zawsze, na wszystkie wieki. We Mszy św. ofiaruje się za nas Pan Jezus Ojcu Swemu Niebieskiemu, by nam Ojciec Niebieski udzielił tych łask, które nam Pan Jezus wysłużył Swoją gorzką męką i śmiercią na krzyżu.

Z tego poznajemy, że Msza św. nie jest inną ofiarą jak ofiara krzyżowa. Nie mamy dwóch ofiar, ale jedną ofiarę, jednego Baranka Bożego, Pana Jezusa, który się za nas na krzyżu ofiarował w sposób krwawy, we własnej swej postaci, a we Mszy św. pod postaciami chleba i wina w sposób bezkrwawy. Ofiara krzyżowa była ofiarą krwawą — ofiara Mszy św. jest ofiarą bezkrwawą. Czy możemy więc brać udział w ofierze krzyżowej? W jaki sposób? — Gdy jesteśmy na Mszy św.! Tak, we Mszy św. odbywa się tasama ofiara co na krzyżu. Przez ofiarę Mszy św. ponawia się nieustannie ofiara krzyżowa Pana Jezusa. Kiedy jesteśmy na Mszy św., jesteśmy niejako na Kalwaryi. Te łaski, które nam Pan Jezus na krzyżu wysłużył, możemy na Mszy św. dla duszy pozyskać. Msze św., których pobożnie słuchamy, są tymi wodociągami świętymi, z których w obfitości każdy czerpać może z tego źródła łaski Bożej, który nam Pan Jezus na krzyżu otworzył! O jak to cudowne, niepojęte! Tylko Bóg najmądrzejszy mógł coś podobnego wymyśleć!

Przez ofiarę Mszy św. ponawia się nieustannie ofiara krzyżowa.

W tym celu Jezus Chrystus ustanowił ofiarę Mszy św.:

1) by nam uprzytomnić po wszystkie czasy krwawą ofiarę na krzyżu;

2) by nas uczynić uczestnikami owoców ofiary krzyżowej.

Żywot świętego Paschalisa Baylon'a

Patrona Stowarzyszeń i dzieł Eucharystycznych.

ROZDZIAŁ DRUGI.

3) Mały pasterz.

(Ciąg dalszy).

Liczna rodzina, będąca zwykle ciężarem dla mieszkańców miast, jest ulgą i pomocą w domach rolników, bo ci nie potrzebują się troszczyć o umieszczenie dzieci i łożenie na nich, mając zawsze czem je zatrudnić. Na wsi jest dziecko jakby zesłany przez Opatrzność pomocnik zastępujący najemnika.

Starsze dzieci Marcina Baylona pracowały już w gospodarstwie pod kierunkiem ojca; należało teraz zatrudnić najmłodszego, mającego lat siedm. Nie było to rzeczą trudną i uznał ojciec, że można mu powierzyć paszenie inwentarza. Paschalis z żywą radością usłuchał polecenia, gdyż zajęcie to najlepiej odpowiadało jego skłonności do rozmyślenia i spokojnego skupiania się; uśmiechało mu się życie na świeżem powietrzu, zdala od ludzi, pod okiem tylko Boga jednego. Rzecz dziwna! Samotność przestrasza odważnych i ugina silnych, a rozweselała to dziecko zaledwie zaczynające myśleć. Poczytywał ją jako łaskę i błogosławieństwo. Młodziutkim był, a potrafił zapełniać nie tylko chwile, ale długie godziny samotności, mogące innych znudzić i zepsuć beczynnością.

Wychodząc z domu rodzicielskiego unosił Paschalis ze sobą dwa talizmany, mające go chronić przed nudą i próżniactwem i czas mu skracać. Pierwszym z nich był nieustający widok Jezusa istotnie obecnego w Najśw. Sakramencie ołtarza i ciągle myśl o Nim, a drugim rzewne i synowskie nabożeństwo do błogosławionej Dziewicy. Mając myśl i serce przepełnione temi dwoma wspomnieniami, Paschalis żył nieustannie w boskiem towarzystwie Jezusa i Maryi. Ono mu wystarczało, nie pragnął innego. Nabożeństwo do Maryi, jak nie innego, zapuściło korzenie w duszy dziecka, uprawionej i zasianej słodką nauką katechizmu na kolanach jego matki. Po Jezusie najgo-

ręcej ukochało ono Królowę niebios, której wizerunek nosił na piersiach. Ale też, przyznać trzeba, mało miała Najśw. Panienska sług tak wiernych i gorliwych. Dla przypodobania się Jej i wykupienia w łaski postanowił — on biedny młodzieńki pasterz — zostać uczonym.

Małe Officium („Godzinki“) do Matki Bożej jest jakby brewiarzem dzieci Maryi; Paschalis zapragnął umieć je na pamięć, by mógł (głośno powtarzając) łączyć się z Kościołem w chwale Królowej. Trzeba jednak było do tego umieć czytać, a nasz pastuszek nie znał nawet abecadła. W polu zaś nie mógł myśleć o szkole i nauczycielu. Każdy inny byłby się zniechęcił, ale Paschalis miał w sobie wolę Świętych i niezwalczoną energię. Co chciał, chciał silnie i znajdował sposób wykonania. Zapragnął umieć czytać, by lepiej rozpoznać Maryję i pokochać Ją więcej, a pozostawiony własnym środkiem, wynalazł metodę, która go powoli, lecz pewnie, doprowadziła do celu. Nie doczekała się ona patentu wynalazku, niemniej jednak była prostą i oryginalną.

Zaopatrzywszy się we wspomnianą książeczkę, czytał na przejezdnych publiczną drogą i prosił o wskazówki i wyjaśnienia. Nie spotykał się z odmową, a pozostając w samotności, rozmyślał i rozbiierał usłyszane nauki. Powoli coraz wyraźniejsze stawało się Officium („Godzinki“), a podobne początkowo do starych hieroglifów, po pewnym czasie było mu już przystępnem. Tak nauczywszy się czytać, wzrósł w szlachetną ambicję i pomyślał o pisaniu.

Zabrał się do dzieła znowu bez nauczyciela. Tu i ówdzie zebrane świstki papieru były mu pierwszym zeszytem, a kawałek trzciny wypełnionej smołą stanowił kałamarz, w którym atramentem była sadza z wodą i z sokiem roślin. Przyrządy te wraz z książeczką starannie przechowywał w skórzanej torbie, zawieszonej na piersi. Nigdy się z nią Paschalis nie rozłączał. — Zobaczymy, do jak szlachetnego celu posłużył mu potem ten zeszyt.

Niedaleko od wioski Torre Hermoza stała na małym wzgórku słynna świątynia Matki Boskiej z Sierra, a cudowny w niej obraz, czczony od wieków przez wiernych, stał się widomym znakiem nabożeństwa Paschalisa do Maryi i codziennem dla niego przypomnieniem modlitwy. Tu w pobliżu rozpiął swój namiocik pasterza i czuł się bezpiecznym, jak we fortecy. Tam byłby rad pozostać zawsze. Gdy jednak zmuszony był zmieniać pastwiska, miała Najśw. Panna z Sierry wszędzie mu towarzyszyć.

W tym celu, w naiwnym natchnieniu, wrył nożykiem na swojej pasterskiej lasce wizerunek ołtarza i dodał nad nim trzy krzyżyki, co razem miało dla niego stanowić przenośny ołtarzyk, zatykany w ziemię przy każdym oddaleniu się od cudownej świątyni. Przed nim się modlił, odmawiał Officium („Godzinki“), tak, jakby klęczał przed Najśw. Sakramentem i obrazem Maryi. Nie rozstawał się z tą uświęconą laską ani dniem, ani nocą, a szanując ją, nigdy, jak inni pasterze, nie rzucał nią za nieposłuszną owcę.

W kilka lat później Paschalis dostał się do obcej służby i tam zarówno się starał być w pobliżu kościoła Matki Boskiej z Loreto, tak jak tu, o ile mógł, nie oddalał się od Madonny z Sierry. Za takie częste zapędzanie owiec w sąsiedztwo świątyni, oskarżony został przed chlebobawcą o niedbalstwo i lenistwo. „Czemu — gromił go gospodarz — nie zapędzasz owiec na żyzne pastwiska, a trzymasz je w pobliżu Loreto, gdzie trawa najgorsza?“ „Dlatego panie — odrzekł — że owcom i pasterzowi nigdzie nie może być lepiej, jak na gruncie Najśw. Panny. A proszę spojrzeć, jakie są tłuste i okrągłe; boska Pasterka czuwa nad nimi i jeszcze nie zdarzyło się nigdy, żeby kiel wilka dotknął którą z moich owieczek“. Przyznał mu to i nie bronił paść, gdzie chciał.

Nie miał jednak w polu i na pastwiskach tej samotności, o jakiej marzył. Pasterze okoliczni skupiali się często razem, a Paschalis nie mógł się od nich odłączać. Dawało mu to sposobność wypróbowania swej cierpliwości i wywierania wpływu na towarzyszków. Dobór ich nie był szczególny. Większość, pochodząca z różnych okolic, składała się z chłopców ordynarnych w obejściu i słowie i była dziwnym kontrastem z usposobieniem i słodyczą Paschalisa. Wychowywany pobożnie, był ciągle narażany na przekleństwa i dwuznaczne rozmowy tych, z którymi musiał obcować, chociaż żaden z nich nigdy niczem nie dotknął jawnej pobożności naszego młodziana. Z początku wyśmiewali niektórzy jego odosobnianie się i niechęć do zabaw, ale to długo nie trwało. Zrozumieli wyższość tego dziecka, imponowała im jego prosta a szczerza pobożność i nauczyli się szanować go.

To mu pomogło do wpływania na te dzikie natury i opanował je tak, jak swoje starsze rodzeństwo przed opuszczeniem domu. Z rzadką więc, zwłaszcza u dziecka, energią zdobył sobie niezależność, a nawet przewagę. W zimie, z zapadającym wieczorem, zbierali się razem pasterze koło wspólnego ogniska i szukali rozrywki w rozmo-

wach i w zabawach. Paschalis nie brał w tem udziału. Co wieczór, pożegnawszy się z towarzyszami, usuwał się do swojej lepianki, a po długich modlitwach zajmował się czytaniem i ręczną robotą. Franciszek Delgado, krewny Paschalisa, ten, któremu chciał zabrać sukienkę Franciszkanina, był także pastuszkiem w tejsamej okolicy. Jako krewny, przychodził często i niespodziewanie wchodził do niego na rozmowę. Zastał go raz zajętego kręceniem przędzy na sznurek z gęstymi węzłami i ciekawie zapytał o cel i przeznaczenie tej roboty.

„Sznurki te — odrzekł — zastępują różaniec; grubsze węzły znaczą Ojciec nasz, a małe Zdrowaśki; na nich modłę się zawsze. Te grube zaś sznury służą mi do karania się za grzechy“.

„Twoje grzechy! — zawołał kuzyn prawie z przerażeniem — ty ich nie możesz popełniać twojem spokojnem, mądrym i pobożnem życiem“.

„Mogę i grzeszę; bądź płochemi myślami, bądź powolnością, pragnieniem, a choćby tylko złośliwym tupaniem nogami w ziemię, która nas nosi“.

(C. d. n.)

Książki nadesłane redakcyi.

Die Notwendigkeit der hl. Eucharistie, dogmatische Abhandlung von Dr. P. Johann Nicolussi S. S. S. 1917. S. 205.

Autor postawił sobie za zadanie dowieść, iż Eucharystya jest środkiem koniecznym do zbawienia potrzebnym (*necessitate medii*), przynajmniej pragnieniem (*voto*) przyjęta, jeśli okoliczności nie pozwalają na rzeczywiste przyjęcie.

Wiadomo, iż dziś teologowie niemal powszechnie przyjmują, iż Eucharystya jest do zbawienia potrzebną z nakazu Bożego, który to nakaz Kościół katolicki bliżej określa, nakazując wiernym raz w rok posilać się Chlebem żywota.

Kwestya przez Autora poruszona nie ma wielkiego interesu dla względów praktycznych. Bo choćby nawet Eucharystya była do zbawienia potrzebna jako środek niezbędny, to tej potrzebie każdy zadość czyni, spełniając przykazanie Boże i kościelne. Więc tylko ze względów teoretycznych kwestya poruszona przez Autora może budzić zainteresowanie. Czy Autor dowiódł swej tezy? Można być w tej mierze różnego zdania, nam się wydaje, że nie. W każdym razie nie można dziełu odmówić naukowej wartości. Autor bardzo skrętnie zebrał tak z Ojców, jak i teologów, zwłaszcza ze św. Tomasza wyborne cytaty, które, jeśli nie zawsze dowodzą tezy Autora, to dają pełny obraz gorliwości nieznużonej, powiem natarczywości, Ojców,

z jaką zachęcali zawsze wiernych do jak najczęstszego przyjmowania Eucharystyi. Teksty są umiejętnie dobrane, może tylko, nie zawsze potrzebnie, za długie... Podziwienią godna jest też subtelność Autora w roztrząsaniu poszczególnych problemów. Język jędrny, jasność wyrażenia, czcionki łacińskie nie gotyckie, papier wytworny nawet na czasy przedwojenne stanowią też niemałą ozdobę książki. Dzieło zainteresuje specjalistę dogmatyka; profan przez wzgląd na piękne cytaty z Ojców i ozdobną formę zewnętrzną, chętnie je przeczyta.

X. Dr M. S.

KRONIKA.

Z ruchu eucharystycznego: Z działalności Arcybractwa Przenajśw. Sakramentu. Dnia 21. marca odbyło się w Krakowie doroczne ogólne Zebranie Arcybractwa Przenajśw. Sakramentu pod przewodnictwem Najprzewiel. Księdza Biskupa Nowaka. Sprawozdanie z działalności Arcybractwa w r. 1917 obejmowało: I-o stronę jego duchowną, mianowicie wykaz godzin adoracyi odbytych, nietylko jako obowiązku miesięcznego w kościele SS. Felicyanek, ale i nadobowiązkowo w innych, bardziej opuszczonych kościołach krakowskich w czasie 40-godzinnych nabożeństw, dalej współudział członków w innych publicznych objawach czci eucharystycznej, t. j. w procesyi Bożego Ciała, w uroczystości świętego Paschalisa, noworocznem, dziękczynnem nabożeństwie, wspólnej Komunii św. w pierwsze czwartki miesiąca i t. p. — II-o stronę materialną, czyli zaopatrywanie ubogich kościołów dyecezyi, a wobec tak licznych wojną zniszczonych kościołów w Galicyi i Królestwie i do nich swoją pomoc rozciągając. Szczupłe dochody (1652 korony wpłynęło w tym roku), a niesłychana wysokość cen materiałów nie pozwoliły sporządzić wiele aparatów. Skromna wystawka zgromadziła: 2 kapy, 8 ornatów, sukienkę na puszkę, 3 alby, 3 obrusy i kilkadziesiąt sztuk drobnej bielizny kościelnej. Toteż Zarząd zaniósł gorącą prośbę do swoich członków, a można ją skierować i do wszystkich czytelników „Głosu Eucharystycznego“, by się starali o rozszerzanie Arcybractwa Przenajśw. Sakramentu, tak w mieście, jak i na wsi, ponieważ od ilości choćby najdrobniejszych datków (i 20 hal. rocznie wystarcza) zależy poważna liczba całosci. — Po skończonem sprawozdaniu Najprzew. Ksiądz Biskup Nowak podniósłemi słowy zachęcił zebranych do głębszej znajomości i gorętszej czci Pana Jezusa pod postacią chleba wśród nas mieszkającego i udzielił pasterskiego błogosławieństwa.

Ponieważ pani Maurycowa Straszewska, wielce zasłużona, długoletnia prezydentka Arcybractwa, od roku przeszło ciężką niemocą złożona, nie może spełniać swego urzędu i o uwolnienie kilkakrotnie

prosiła, przeto Najprzew. Ksiądz Biskup Nowak mianował w jej miejsce prezydentką dotychczasową wiceprezydentkę pannę Maryę Dunajewską, wiceprezydentką zaś obraną została Jej Eksc. pani Adamowa Jędrzejowiczowa — urzędy skarbniczki i sekretarki pozostały nadal w rękach panien Zofii i Maryi Koźmianównych.

Siedzibą Arcybractwa Przenajśw. Sakramentu jest klasztor Sióstr Felicjanek w Krakowie (ulica Smoleńska). Tam też należy pisać we wszystkich sprawach dotyczących Arcybractwa.

W kościele SS. Dominikanek: Dnia 5-go maja w kościele SS. Dominikanek przy ulicy Mikołajskiej w Krakowie, staraniem PP. Imeldanek odbył się dzień eucharystyczny. Przez cały dzień był wystawiony Przenajśw. Sakrament ku czci publicznej. Mszę św. uroczystą z asystą odprawiono o godz. 9. na intencję pokoju dla świata i lepszej doli dla Ojczyzny naszej. Po południu o godz. 5. odśpiewały SS. Dominikanki nieszpory, następnie było kazanie, odśpiewano Suplikacje i procesyę z Najśw. Sakramentem zakończono ten piękny i uroczysty dzień.

Dnia 9. czerwca w kościele SS. Dominikanek przy ulicy Mikołajskiej o godz. 8. uroczysta I. Komunia św. dzieci zebranych i przygotowanych przez Stowarzyszenie PP. Imeldanek.

Przed uroczystością Bożego Ciała.

Święto Bożego Ciała wraz z oktavą (30. maja, 3. czerwca) powinno w szczególniejszy sposób być obchodzone przez wszystkich czcicieli Przenajśw. Sakramentu. Nietylko osobisty udział w procesjach, czy to publicznych, czy codziennych po kościele, jako też i nawiedzanie częstsze Przenajśw. Sakramentu w tym czasie jest zaleconem, ale i pobudzanie drugich do oddania czci należnej Panu Jezusowi zstępującemu pomiędzy nasze domy lub niwy — oraz starania się o ozdobę ulic, przez które przechodzi. Kilka lat temu poruszono w Arcybractwie Przenajśw. Sakramentu i Sodalicyach Maryańskich myśl dekorowania domów tam, gdzie procesye przechodzą. Odezwy skutkowały, ale nie na długo. Teraz, mimo odezw, policzyć można domy, w których okna pozamykane, a światło, kwiaty i draperye wraz ze świętymi obrazami świadczą o katolickiem sercu mieszkańców. Natomiast widzimy w otwartych oknach śmiejącą się publiczność, słyszymy głośne rozmowy, a niepozasłaniane, często bezwstydne anonsy urągają naszym religijnym uczuciom. W Krakowie część ulicy Karmelickiej może świecić przykładem, jak należy uczcić przejście Pana nad pany koło naszych ognisk rodzinnych. W rocznice patryotyczne miasto całe przyozdobione chorągwiami, przybiera wygląd uroczysty; w dzień Bożego Ciała święcimy pamiątkę ustanowienia Przenajśw. Sakramentu. Sam Król niebieski pod postaćią chleba raczy pomiędzy nas zstępować; a Kraków, stary gród królewski, nie może się zdobyć na prawdziwe objawy czci i radości. Gmachy

miejskie nieprzystrojone, ulice niepozamiatane, a wiemy, jak w innych krajach witają Pana nieba i ziemi, jak pobożne stowarzyszenia pracują tygodniami naprzód, by sporządzić draperye i chorągwie, jak droga, którą przechodzi procesya, zasłana jest polnem kwieciami. Przykład godny naśladowania w miastach naszych i wioskach. Bractwa, Sodalicye, Kółka eucharystyczne, wreszcie wszystkie dusze wierzące powinny same się starać o ustrojenie domów i ulic, tam gdzie mają dostęp — i wpływem swym innych do tego pobudzić. Należy też pouczać dzieci sypiące kwiaty, lub starsze dziewczęta niosące lilie, o świętości ich zadania i zachęcać je do pobożnego zachowywania się na procesyach.

D.

Z życia Papieża Piusa IX.

W piśmie peryodycznem „Die katolischen Blätter aus Tirol“, z roku 1849., czytamy co następuje o pobożności tego Papieża dla Przenajśw. Sakramentu Ołtarza: „Ojciec Święty odwiedzał w Neapolu (podczas nieobecności swej w tyle niewdzięcznym Rzymie) prawie codziennie w godzinach południowych różne kościoły. Przy takich odwiedzinach spotkał raz kapłana, wracającego z Przenajśw. Sakramentem od chorego. Natychmiast pobożny Papież wyszedł z powozu, pieszo szedł za kapłanem aż do kościoła parafialnego i tu pospołu z ludem otrzymał błogosławieństwo. Potem w dalszą udał się drogę“.

Złote myśli.

Jedna dobra Komunia wystarcza, by duszę zapalić najgorętszą miłością i oderwać ją od świata.

Bł. X. J. Vianney.

Filozofowie dzisiejszych czasów, którzy uwielbiają w katolikach umiejętność poświęcania się dla bliźnich, podobni są do Egipcyan którzy błogosławią wylewy Nilu, nie znając jego źródła.

Hubert Lebon.

Nihil obstat.

Ks. Mateusz Jeż, cenzor.

L. 5321.

POZWALAMY DRUKOWAĆ.

Z Księzęco-Biskupiego Konsystorza.

W Krakowie, 21 maja 1918.

† Anatol,

biskup sufr. wik. gen.

CZCIONKAMI DUKARNI „GŁOSU NARODU“ W KRAKOWIE.

Dyrektorowie dyecezyalni Stowarzyszenia Adoracyi kapłanów

w **Krakowie** Ks. Mateusz Jeż (ul. Batorego Nr 6); w **Lwowie** ks. Stanisław Żukowski, katecheta I-szej szkoły realnej, Kurkowa 22, w **Przemysłu** ks. kan. Konstanty Bieda, spirytualny w Seminarjum duchownem, w **Tarnowie** Msgr ks. Kasper Mazur, spirytualny w Sem. duch., w **archid. poznańskiej i gnieźnieńskiej** ks. Dr. Albert Steuer, kan. katedr., profesor Seminarjum duchownem, w **dyecezyi wrocławskiej** ks. August Kühn, proboszcz (Lorzendorf p. Metkau O/S), w **dyecezyi chełmińskiej** ks. kan. Stanisław Dziegielewski w Pelplinie, w **dyecezyi warmińskiej** ks. Alojzy Lingnau proboszcz (Wusen %Pr) Oni, pośredniczą w zapisywaniu Członków i odsyłaniu libellów.

U w a g a : Adresy XX. Dyrektorów podajemy, tak, jak były ogłoszone w „Adoracyi Przenajśw., Sakramentu“ w 1914 roku. Jeżeli zaszły zmiany, prosimy nam łaskawie o tem donieść, a podamy nowe adresy.

Na fundusz wydawniczy „Głosu Eucharystycznego“ złożyli :

1. Ks. Czesław Lewandowski	6:50 kor.
2. Ks. Wojciech Szemik	5— „
3. Katarzyna Błachocówna	10— „
4. Ks. Dominik Górski	2— „
5. Ks. Stanisław Lic	5:50 „
6. Anna Wieczorkówna	1:50 „
7. Marya Brożkowa	1:50 „
8. Rozalia Machalicówna	1:50 „
9. Antonina Danelówna	1:50 „
10. Helena Pietrzykówna	1:50 „
11. Zofia Samiec	1:50 „
12. Ks. Bolesław Żychliński (Poznań) 50 Mk	73:53 „
13. Szydło Dorota	6:40 „
14. Firleta Marya	15— „
15. Misik Marya	4— „
16. Leona Poprawa	10— „
17. Marya Klimas	20— „
18. Rozalia Płonka	5— „
19. Aniela Markowa	10:50 „
20. Teresa Ptasznik	8— „
21. Piegówna ze Sołkowie	5— „

Wszystkim szlachetnym ofiarodawcom składa się serdeczne podziękowanie i stokrotne „Bóg zapłać!“

Piekarnia opłatków liturgicznych.

Pragnę dostarczać opłatków liturgicznych na hostye i komuni-kanty dla wszystkich urzędów parafialnych w całej Galicyi. Mogę się zobowiązać do stałej i regularnej wysyłki opłatków, jeżeli już teraz otrzymam zamówienie (najpóźniej do końca lipca), gdyż obecnie w czasie wojny muszę zawczasu wystarać się o odpowiednią ilość pszenicy. Opłatki z mojej piekarni są tanie i przedniej jakości. Na życzenie wysyłam darmo opłatki próbne. Zamówienia winny być potwierdzone przez Urząd parafialny.

Listy z zamówieniami należy adresować:

FELIKS JURECKI,

kierownik piekarni opłatków liturgicznych w Choczni (koło Wadowic).

„Hołd miłości u stóp Chrystusa“

poezye eucharystyczne skreślone przez Dziecko Maryi.

Wydanie ozdobne. Wraz z przesyłką pocztową 2 Kor. 60 hal. — Do nabycia w redakcyi „Głosu Eucharystycznego“.

Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy Kraków, Kopernika 26

---

poleca na miesiąc **Czerwiec**

Serce Jezusa źródło życia i świętości.

Czytania o Najświętszym Sercu Boskiego Zbawiciela z przykładami.
Dziełko zdobią piękny kolorowy obrazek Serca Pana Jezusa, oraz liczne inicjały i winety

Napisał Ks. Ernest Matzel T. J. 12 str. i 280.

Cena egz. broszur. 2— K; opraw. 3 kor. 60 hal. z przesyłką 4 — kor.
Zbiór ten o Sercu Jezusowem służy przedewszystkiem do pogłębienia wiadomości religijnych o Sakramentach świętych i cnotach chrześcijańskich na tle nabożeństwa do Serca Jezusowego, stojącego się przez ustanowienie świętych Sakramentów i przykład swój „źródłem życia i świętości“.

Po każdym czytaniu umieszczono odpowiedni do treści przykład.

Do Adoracyi Przenajśw. Sakramentu i Komunii wynagradzającej

wydano zbiór pięknych modlitw i rozmyślań pod tytułem:

CZEŚĆ I WYNAGRODZENIE!

W pierwszej części znajduje się nauka „O Komunii wynagradzającej“ z podpióra Ks. Riedla T. J. Str. XII i 306 w 16-ce. Cena brosz. 1 kor. 50 hal. opraw. 3 kor. i wyżej. Za przesyłkę 40 hal.

O. Władysław Szotłdrski

ŚWIĘTY WŁADYSŁAW

król węgierski.

Kraków, 1917, str. 132, na papierze ilustracyjnym, z licznymi ilustracjami.

Cena bez przesyłki 3 kor.

Do nabycia w klasztorze OO. Redemptorystów w Krakowie (Podgórze).